

Voorlegger vergadering Raad van Bestuur UWV

Vergadering Raad van bestuur	
Datum	12 november 2024
Agendapunt	Agendapunt 8 Nummer 24 – 406
Onderwerp	Kosten baten analyse pilots inclusieve technologie (aanvullend onderzoeksrapport)
Directeur	Directeur SBK
Opsteller	
Portefeuillehouder RvB	Nathalie van Berkel
Onderwerp heeft instemming van	
Directeur	Toelichting
Directeur Landelijke Uitvoering Staf en Informatieproducten Werkbedrijf	

Door Raad van Bestuur te nemen besluiten

1. Kennis nemen van de resultaten van dit onderzoeksrapport (addendum bij eerder verschenen rapport over pilots met inclusieve technologie)
2. Akkoord gaan met de publicatie van het aanvullende onderzoeksrapport 'MKBA pilots inclusieve technologie 2021-2023. Een verkennende analyse van kosten en baten'.

Samenvatting onderwerp

Inleiding

UWV investeert al een aantal jaar in kennisontwikkeling rond het thema inclusieve technologie. In dit kader is er eind 2023 door ZINZIZ/Ecorys een onderzoek afgerond naar 8 pilots met inclusieve technologie. Deze 8 pilots hebben diverse technologieën geïmplementeerd in het werk- of re-integratieproces van mensen met een arbeidsbeperking. Het onderzoek liet - op basis van voornamelijk kwalitatieve methoden- zien dat technologie kan bijdragen aan de productiviteit, het werkplezier en de gezondheidsbeleving van mensen met een ondersteuningsbehoefte. Deze resultaten zijn gevonden bij mensen met diverse belemmeringen (o.a. psychosociaal, zintuiglijk, cognitief of motorisch) en in diverse situaties (o.a. regulier werkend, werkend in de SW of werkloos).

Om de benutting van technologie op de werkvloer verder te stimuleren is het van belang om zicht te krijgen op de verhouding tussen de kosten en baten van inclusieve technologie. Het voornemen was om een dergelijke kosten-baten berekening al in het vorige rapport op te nemen. Dit bleek echter complexer dan verwacht o.a. door een gebrek aan voldoende (langere termijn) kwantitatieve gegevens en grote diversiteit tussen de pilots. Om recht te doen aan deze complexiteit is ervoor gekozen om een separate publicatie over deze kosten en baten door bureau Ecorys te laten opstellen op basis van de data die waren verzameld bij het vorige onderzoek.

Analyse-aanpak

De analyses voor deze rapportage zijn voorafgegaan door een raadpleging van diverse experts op het gebied van maatschappelijke kosten baten analyses (MKBA's). Op advies van deze experts -en conform de 'richtlijn voor maatschappelijke kosten baten analyses in het sociaal domein'- is een zogenaamde reciproke benadering als analysemethode gehanteerd voor een selectie van de pilots, doelgroepen en uitkomstmaten waarvoor voldoende data voorhanden was. Deze analyse laat zien welke baten nodig zouden zijn om kosten van de inzet van een technologie terug te kunnen verdienen. De onderzoekers kunnen niet concluderen of het reëel is dat de benodigde effecten daadwerkelijk optreden in de praktijk. Daarvoor zijn de data te beperkt in omvang en zouden we gedurende een langere periode data moeten verzamelen.

De analyses zijn uitgevoerd voor de volgende technologieën:

- Persoonsgebonden technologie: spraakherkenning (bij auditieve beperkingen) en de voorleesbril (bij visuele beperkingen)
- Productiegebonden technologie: de slimme projector (bij cognitieve beperkingen) en de cobot (bij motorische beperkingen)
- Begeleidingsgerichte technologie: Know Yourself stressmonitoring (bij verhoogde stressgevoeligheid) en VR-bril voor loopbaanoriëntatie (bij autisme of angst).

Resultaten onderzoek

In voorliggend aanvullend onderzoeksrapport beschrijven de onderzoekers welke resultaten er nodig zijn om de kosten van de technologie¹ die is ingezet bij de pilots terug te verdienen. Hierbij hebben zij gekeken naar resultaten t.a.v. productiviteitstoename en soms naar overige effecten zoals een verhoogde arbeidsparticipatie, ziekteverzuimreductie of lagere ondersteuningskosten.

De jaarlijkse kosten verschillen aanzienlijk tussen technologieën, waarbij begeleidingsgerichte technologie het goedkoopst is per jaar (rond de 600 euro gedurende 3 jaar), gevolgd door persoonsgebonden technologie (rond 2.500 euro gedurende 3 jaar). De productiegebonden technologieën zijn per jaar het duurst (tussen de 2.200-13.200 euro gedurende 5 jaar).

- De relatief lage kosten voor de begeleidingsgerichte technologie kunnen worden terugverdiend bij een productiestijging van 2 procentpunt (VR bril voor loopbaanoriëntatie) of 15 dagen minder productieloze/zieke dagen (stressmonitoring).
- De kosten van de persoonsgebonden technologie kunnen worden terugverdiend bij een productiviteitsstijging van 9 (spraakherkenningssysteem) of 10 procentpunt (voorleesbril) gedurende een periode van 3 jaar. De kosten voor de spraakherkenning kunnen ook worden terugverdiend door lagere inzet van overige ondersteuning (bv. wanneer er per jaar 32 uur minder gebruik wordt gemaakt van een tolk).
- De relatief hoge kosten van de productiegebonden technologie vragen om productiestijgingen tussen de 8 procentpunt (cobot) tot 47 procentpunt (slimme projector) om financieel rendabel te zijn.

De rapportage biedt een uitgebreid, onderbouwd en transparant inzicht in de diverse kostenposten die komen kijken bij de inzet van inclusieve technologie in een werk- of re-integratie context. Met dit inzicht kunnen werkgevers (of andere partijen die inclusieve technologie willen inzetten/vergoeden) vervolgens zelf inschatten in hoeverre het benodigde effect om de kosten terug te verdienen realistisch is in hun eigen (werk)situatie. Hierbij benadrukken de onderzoekers dat er ook diverse kwalitatieve baten optreden door de inzet van technologie (denk aan werkplezier, betere werkrelaties, meer zelfvertrouwen en autonomie) die niet in geld zijn uitgedrukt. Bij de keuze voor de inzet van instrumenten zouden ook die baten moeten worden meegewogen.

Vervolg

UWV is samen met externe partners (o.a. Cedris, SZW) bezig om een meerjaren programma te ontwikkelen voor technologie en inclusie, dat zal aansluiten bij de RWC vorming. Voor de ontwikkeling en uitwerking van dit programma, alsmede de uitvoering van een amendement rondom inclusieve technologie², zal onderhavige onderzoeksrapportage input bieden. Zo kan een verdere vertaling van de informatie uit voorliggende onderzoeksrapportage worden gemaakt voor werkgevers, beleidsmakers en inkopers (bijvoorbeeld van UWV/ gemeenten). Ook kan het programma de mogelijkheid bieden voor het verzamelen van additionele informatie over (lange termijn) effecten, waarmee nog beter zicht kan komen op de maatschappelijke kosten en baten van inclusieve technologie (en specifiek ook de businesscase voor werkgevers).

Gevolgen voor mensen

Wanneer werkgevers, verzekeraars en overheden meer zicht krijgen op de kosten en baten van inclusieve technologie kan dit er toe leiden dat zij vaker (en/of beter onderbouwd) kunnen kiezen voor de inzet van dergelijke voorzieningen die de arbeidsparticipatie van mensen met een beperking kunnen versterken.

Kansen en risico's voor (de opdracht van) UWV

¹ Bij de analyses zijn niet alleen aanschafkosten, maar ook overige implementatiekosten meegenomen (service, training, updates etc).

² De Tweede Kamer heeft een amendement aangenomen waarbij 5 mln wordt vrijgemaakt voor de inzet van inclusieve technologie bij het MKB in 2025. SZW is hier momenteel, in afstemming met UWV, een subsidieregeling voor aan het uitwerken.

De inzet van inclusieve technologie kan er aan bijdragen dat meer mensen volwaardig/ beter mee kunnen doen op de arbeidsmarkt.

Strategische aspecten van het besluit

Geen aanvullende zaken t.o.v. het hoofdrapport (zie schriftelijke ronde RvB, 16 november 2023).

Bedrijfsvoering (personeel/financieel)

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Vervolgtraject besluitvorming

Over besluitvorming rondom het beoogde meerjaren programma Technologie en Inclusie zal de RvB t.z.t. nader worden geïnformeerd.

Communicatie

Deze aanvullende publicatie zal online worden gezet op de [pagina](#) waar ook de rapportages van het hoofdonderzoek (over de resultaten van de pilots) staan. Er wordt verder geen actieve PR rondom deze publicatie georganiseerd. Uitgebreide PR rond dit thema is er al geweest bij de publicatie van het hoofdrapport waaronder een symposium, ervaringsverhalen op UWV.nl en een item bij [EenVandaag](#).

Openbaarheid

Deze documenten kunnen openbaar gemaakt worden:

1	☒	Ja, in hun geheel.
2	☐	Deels.
3	☐	Nee, de bijbehorende bijlage(n) niet.
4	☐	Nee, helemaal niet.

Metadata

Omschrijving: De kosten en baten van de inzet van inclusieve technologie in 8 pilots

Trefwoorden: arbeidsparticipatie, arbeidsbeperking, technologie, inclusie